

Stichting Paardrijden voor Gehandicapten
te 's-Gravenhage
Rapport betreffende het
Financieel Jaarverslag 2016

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Financieel Jaarverslag 2016

Bestuursverslag

Statutaire naam	1
Doelstelling	1
Samenstelling bestuur	1
Verslag activiteiten	1
Begroting 2017	2

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016	3
Staat van baten en lasten over 2016	4
Kasstroomoverzicht 2016	5
Toelichting bij de jaarrekening	6
Toelichting op de balans per 31 december 2016	10
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	16

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	19
Bestuursverklaring	24

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2016

BESTUURSVERSLAG

Statutaire naam

Stichting Paardrijden voor Gehandicapten.
Daal en Bergselaan 25, 2565 AB te Den Haag.

Doelstelling

Het doel van de stichting is:

- a. Het bevorderen van - en het onderzoek naar de mogelijkheden van de hippische sport voor gehandicapten:
- b. Onder medisch toezicht op verantwoorde wijze beoefenen van de ruitersport door gehandicapten
- c. Vrijwilligers met een beperking in de gelegenheid te stellen nuttig/ noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren voor de Madurodam-Manege (eigendom van de stichting).

De stichting is opgericht op 7 april 1965.

Samenstelling bestuur

De heer G.E. Wassenaar	Voorzitter
De heer A.P.M. van Hoogenhuyze	Vicevoorzitter
Mevrouw M. Bal	Secretaris
De heer W. van der Marel	Penningmeester
De heer J.W.M. Borgsteede	Algemeen lid
De heer D.J. Bergkotte	Algemeen lid
De heer P.J. de Lange	Algemeen lid

Verslag activiteiten

De Stichting heeft in 2016 aan ca. 175 volwassenen en kinderen de mogelijkheid geboden om de ruitersport te beoefenen.

Er zijn geen substantiële wijzigingen geweest in de aantallen berijders en daarmee zijn de inkomsten uit de leselden nagenoeg gelijk gebleven aan die van 2015.

Financiële vooruitblik 2017

Het komende boekjaar werkt de stichting met een begroting van € 184,000 - waarbij helaas op dit moment een tekort wordt gepresenteerd van € 44.600.

Voor een gedetailleerd beeld treft u op de volgende bladzijde de begroting over 2017 aan.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

(vervolg bestuursverslag)

Begroting 2017

	<u>Begroting</u>
	2017
<i>(in euro's)</i>	
Baten	
Netto-omzet	
Huur	32.000
Lesgeld	<u>44.000</u>
	76.000
Subsidies van overheden	41.000
Giften	<u>22.400</u>
Som der baten	<u>139.400</u>
Lasten	
Ingehuurde personeelslasten	104.000
Afschrijvingen materiële vaste activa	-
Paardenhouderij	38.500
Huisvestingskosten	29.000
Overige lasten	<u>12.500</u>
Som der lasten	<u>184.000</u>
Exploitatieresultaat	-44.600
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-</u>
Financieel resultaat	-
Saldo van baten en lasten	<u>-44.600</u>

Ter identificatie
geparafeerd door

Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Den Haag, 28 april 2017

De heer G.E. Wassenaar

Voorzitter

De heer A.P.M. van Hoogenhuyze

Vicevoorzitter

Mevrouw M. Bal

Secretaris

De heer W. van der Marel

Penningmeester

De heer J.W.M. Borgsteede

Algemeen lid

De heer D.J. Bergkotte

Algemeen lid

De heer P.J. de Lange

Algemeen lid

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

BALANS

(na voorstel saldobestemming)

	31 december	
	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Opstallen	445.000	450.000
Verbouwing 2015	68.041	75.817
Levende have	2.750	1.900
Materieel en inventaris	9.716	12.646
	<u>525.507</u>	<u>540.363</u>
Vlottende activa		
Overlopende activa	10.997	5.462
Liquide middelen	25.876	23.542
	<u>36.873</u>	<u>29.004</u>
Totaal activa	<u><u>562.380</u></u>	<u><u>569.367</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Vrij besteedbaar eigen vermogen	3.126	-46.236
Herwaarderingsreserve	467.634	482.354
Bestemmingsreserve	55.638	35.638
	<u>526.398</u>	<u>471.756</u>
Vorzieningen	13.865	13.865
Kortlopende schulden	22.116	83.746
Totaal passiva	<u><u>562.380</u></u>	<u><u>569.367</u></u>

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Begroting		
	2016	2016	2015
<i>(in euro's)</i>			
BATEN			
Netto-omzet	82.983	84.000	72.649
Subsidies van overheden	41.123	41.000	41.123
Giften	124.700	-	14.850
Totaal baten	248.806	125.000	128.622
LASTEN			
Personeelslasten	97.313	100.500	97.404
Afschrijvingen materiële vaste activa	9.855	-	4.222
Overige lasten	81.996	66.100	85.072
Som der lasten	189.164	166.600	186.698
Exploitatieresultaat	59.642	-41.600	-58.076
Vrijval herwaarderingsreserve onroerend goed	9.720	-	-
Waardeverandering van materiele vaste activa	-	-	-
	69.362	-41.600	-58.076
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	2
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-	-
Financieel resultaat	0	0	2
Saldo van baten en lasten	69.362	-41.600	-58.074
Dit saldo is als volgt verdeeld:			
Onttrokken aan het vrij besteedbaar vermogen	-	-	-58.074
Toegevoegd aan het vrij besteedbaar vermogen	49.362	-	-
Toegevoegd aan bestemmingsreserve levende have	20.000	-	-
Saldo	69.362	-	-58.074

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

KASSTROOMOVERZICHT

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	69.362	-58.074
Vrijval herwaarderingsreserve	-9.720	
Afschrijving vaste activa	9.855	4.222
Cash flow	<u>69.497</u>	<u>-53.852</u>
Mutaties in:		
- vorderingen en overlopende activa	-5.533	19.055
- voorzieningen	-	715
- kortlopende schulden exclusief rekening-courantkrediet banken	<u>-61.630</u>	<u>47.870</u>
	2.334	13.788
Investeringsactiviteiten		
Boekwaarde desinvesteringen in:		
- materiële vaste activa		77.761
Investerings in:		
- materiële vaste activa	<u>-</u>	<u>-92.685</u>
	<u>-</u>	<u>-14.924</u>
Netto kasstroom	<u>2.334</u>	<u>-1.136</u>
Mutatie liquide middelen		
Liquide middelen per 1 januari	23.542	24.678
Toename / afname liquide middelen	2.334	-1.136
Liquide middelen per 31 december	<u>25.876</u>	<u>23.542</u>

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING

ALGEMEEN

Vestigingsadres en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Paardrijden voor Gehandicapten is feitelijk en statutair gevestigd op Van Nijenrodestraat 25, 2597 RJ te Den Haag, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41152023.

ANBI-status

Stichting Paardrijden voor Gehandicapten heeft sinds 1 januari 2008 de status van 'Algemeen Nut Beogende Instelling'.

Doelstelling

- a. Het bevorderen van- en het onderzoek naar de mogelijkheden van de hippische sport voor gehandicapten.
- b. Onder medisch toezicht op verantwoorde wijze beoefenen van de ruitersport voor gehandicapten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals vastgesteld door het bestuur van de stichting.

Alle in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in €. Dit is zowel de functionele als de rapporteringsvaluta van de stichting .

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. In dit overzicht wordt het verloop van de post liquide middelen in de balans weergegeven.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost. De schattingen van tegen bedrijfswaarde gewaardeerde activa worden jaarlijks gevalueerd.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

Opstallen

In 2015 heeft onderzoek bij de gemeente en het kadaster opgeleverd dat de gemeente het juridisch eigendom heeft van de opstallen wegens het ontbreken van het recht van opstal.

De stichting heeft wel het volledig economisch eigendom. Aangezien het waarschijnlijk is dat toekomstige prestatie-eenheden zullen toekomen aan de stichting, worden de uitgaven geactiveerd als materiële vaste activa.

De opstallen worden gewaardeerd tegen de laatst bekende WOZ waarde. De jaarlijkse afschrijvingen op de opstallen voor eigen gebruik worden gelijk verondersteld aan de jaarlijkse vermogensgroei. Bijzondere waardeveranderingen worden verantwoord in de staat van baten en lasten onder de post "waardeveranderingen materiële vaste activa". Ongerealiseerde waardeveranderingen worden opgenomen in een herwaarderingsreserve ten gunste of ten laste van de bestemming van het resultaat.

Andere vaste bedrijfsmiddelen en verbouwingen

De "andere vaste bedrijfsmiddelen en verbouwingen" worden gewaardeerd op basis van de aanschafwaarde, rekening houdend met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Verbouwing 2015	10% per jaar vanaf oplevering
Werkmaterieel	20% per jaar, op de tractor tot een restwaarde van 10%, de tillift wordt volledig afgeschreven.
Computers	33,33% per jaar.

Levende have

De levende have wordt gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De afschrijving is individueel bepaald op basis van leeftijd bij aanschaf tot het paard of de pony een ouderdom van 16 jaar heeft bereikt. Afschrijvingen vinden plaats tot een opbrengstwaarde van € 250,-

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting en betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als vastgelegd vermogen. Deze beperking in het bestedingsdoel kan door het bestuur van de stichting of door derden zijn opgelegd. Indien deze beperking door derden is opgelegd dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. In de toelichting wordt het bedrag en de beperkte doelstelling van ieder bestemmingsfonds vermeld. Ook de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld, worden vermeld.

Indien de beperking zoals bedoeld in de vorige alinea niet door derden, maar door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve (en niet als bestemmingsfonds). In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld. Ook het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht, wordt vermeld.

Alle vermogensmutaties worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden eveneens in de staat van baten en lasten verantwoord.

Vrij besteedbaar eigen vermogen

Het vrij besteedbaar eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve van de stichting.

De algemene reserve heeft betrekking op de na dotatie aan de andere reserves resterende saldi volgens de staat van baten en lasten. Positieve of negatieve saldi zullen dan ook aan deze post worden toegevoegd dan wel onttrokken.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve bestaat uit het verschil tussen de aanschafwaarde en taxatiewaarde of laatstbekende WOZ waarde van het onroerend goed.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is opgebouwd om renovaties en verbeteringen aan het onroerend goed te financieren.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen schulden met een looptijd langer dan één jaar. Deze schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald. Bij de indeling van de staat van baten en lasten is gekozen voor het functionele model.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de in het verslagjaar aan derden in rekening gebrachte bedragen voor geleverde diensten.

Subsidies van overheden

Subsidies van overheden worden onder dit hoofd afzonderlijk verantwoord. Onder subsidies wordt verstaan bijdragen die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de uitvoeringskosten van een project of van het exploitatietekort van de gehele stichting.

Lasten

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijzen op basis van de verwachte economische levensduur.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en lasten.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Opstallen	Verbouwing	Levende have	Materieel & Inventaris
<i>(in euro's)</i>				
Boekwaarde 1 januari 2016	450.000	75.817	1.900	12.645
Aanschaffing levende have	-	-	-	-
(Des)Investerings	-	-	-2.250	-
Herwaardering	-5.000	-	-	-
Voorziening groot onderhoud	-	-	-	-
Correctie boekwaarde	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-7.776	1.100	-2.929
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	2.000	-
Boekwaarde 31 december 2016	445.000	68.041	2.750	9.716
Cumulatieve aanschafwaarde	59.229	77.761	7.200	14.922
Cumulatieve herwaardering	399.593	-	-	-
Cumulatieve afschrijvingen	-13.822	-9.720	-4.450	-5.206
	445.000	68.041	2.750	9.716

Totaal

(in euro's)

Boekwaarde 1 januari 2016	540.362
Aanschaffing levende have	0
(Des)Investerings	-2.250
Herwaardering	-5.000
Voorziening groot onderhoud	0
Correctie boekwaarde	0
Afschrijvingen	-9.605
Afschrijvingen desinvesteringen	2.000
Boekwaarde 31 december 2016	525.507
Cumulatieve aanschafwaarde	159.112
Cumulatieve herwaardering	399.593
Cumulatieve afschrijvingen	-33.198
	525.507

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

VLOTTENDE ACTIVA

Overlopende activa

	31 december	
	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Debiteuren (incl. nog te ontvangen les gelden)	2.773	1.350
Nog te ontvangen subsidies	8.224	4.112
	<u>10.997</u>	<u>5.462</u>

Liquide middelen

De samenstelling is als volgt:

	31 december	
	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
ABN AMRO MeesPierson, 24.62.68.190 r/c	13.059	16.993
ABN AMRO MeesPierson, 24.76.44.986 beleggingsrekening	227	226
ING Bank 751000	12.524	6.259
Kas	66	64
	<u>25.876</u>	<u>23.542</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

PASSIVA

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar eigen vermogen

	31 december	
	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Stand 1 januari	-46.236	11.838
Bij: uit verdeling saldo baten/lasten	49.362	-58.074
Stand 31 december	<u>3.126</u>	<u>-46.236</u>

Dit betreft de algemene reserve van de stichting.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Herwaarderingsreserve

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Stand 1 januari	482.354	404.593
Af: herwaardering onroerend goed	5.000-	-
Bij: Investerings verbouwingen	-	77.761
Af: afschrijving verbouwingen	9.720-	-
Stand 31 december	467.634	482.354

Bestemmingsreserve

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Bestemmingsreserve Opstallen en Terreinen	35.638	35.638
Bestemmingsreserve levende have	20.000	-
	55.638	35.638

Bestemmingsreserve Opstallen en Terreinen

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Stand 1 januari	35.638	35.638
Bij: Uit bestemming saldo boekjaar	-	-
Af: Besteding aan de doelstelling		
Stand 31 december	35.638	35.638

De bestemmingsreserve Opstallen en Terreinen is bedoeld om de voorzieningen op peil te houden. In 2015 heeft grootschalig, deels achterstallig, onderhoud plaatsgevonden en is een nieuwe ruiterbak aangelegd.

Bestemmingsreserve levende have

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Stand 1 januari	0	0
Bij: Uit bestemming saldo boekjaar	20.000	-
Af: Besteding aan de doelstelling	-	-
Stand 31 december	20.000	0

In 2015 is door Stichting Vrienden van de Madurodam-Manege € 40.000,- geleend aan de Stichting Paardrijden voor Gehandicapten. In 2016 is deze lening omgezet in een gift. Van deze schenking is € 20.000,- bestemd aan de bestemmingsreserve ter vervanging van levende have. Voor het eerste kwartaal van 2017 staat gepland dat er 4 nieuwe paarden worden aangeschaft. De kosten bedragen omstreeks € 5.000,- per paard/pony.

Voorzieningen

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Voorziening groot onderhoud		
Stand 1 januari	13.865	13.150
Bij: Dotatie uit ontvangen giften	-	78.476
Af: Groot onderhoud gedurende verslagjaar	-	77.761
Stand 31 december	13.865	13.865

Kortlopende schulden

De samenstelling is als volgt:

	31 december	
	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Crediteuren	-	24.322
Loonheffing	225	112
Overige kortlopende schulden	21.891	59.312
	22.116	83.746

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Crediteuren en overlopende kortlopende schulden

	2016	2015
<i>(in euro's)</i>		
Stichting Vrienden van de Madurodam-Manege	-	40.000
Wildhoef	8.990	-
Sophia Revalidatie	7.714	34.076
Charity Match	2.202	4.609
Veevoerhandel van der Weijden	1.031	1.827
Boot	940	2.271
Aquapiste	586	-
Belastingdienst - loonheffing	225	112
PEX	192	-
Dierenkliniek Meursing	169	74
ING	67	-
Kosten Secretariaat	-	427
Bos	-	151
Vrijwilligersvergoeding	-	120
Nijgh	-	79
	22.116	82.969

De schuld aan Stichting Vrienden van de Madurodam-Manege is gedurende 2016 omgezet in een gift. De schuld is volledig ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht en deels bestemd voor de aanschaf van nieuwe paarden.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

De Stichting huurt een oppervlakte gemeentegrond ter grootte van circa 2.000 m², gelegen in de Bosjes van Pex. Het huidige contract met een looptijd van 10 jaar eindigt op 31 december 2019. De huurprijs wordt jaarlijks op 1 januari vastgesteld op basis van het prijsindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI), reeks werknemersgezinnen laag (1995=100).

De stichting is meerjarige rechten aangegaan tot en met 2018 met een optie voor verlenging met een periode van tien jaar en zo verder, tenzij anders wordt overeengekomen, terzake van verhuur van de binnen-manege plus kantine aan Manege de Wildhoef B.V.

De huurprijs wordt jaarlijks per 1 januari aangepast volgens het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie. De huurder zal de helft van de kosten voor energie en de helft van de kosten voor energie van De Wildhoef voor haar rekening nemen. In onderling overleg is in 2015 besloten dat de kosten van water door elk der partijen zelf wordt gedragen.

De huurovereenkomst met Manege de Wildhoef B.V. is begin 2017 per vervaldatum opgezegd.

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Voorstel verwerking saldo staat van baten en lasten

Het voorstel is om het saldo over 2016 als volgt te bestemmen:

Onttrokken aan/ Toegevoegd aan vrij besteedbaar eigen vermogen	49.362
Bestemmingsreserve levende have	20.000
Herwaarderingsreserve	-
Saldo	<u>69.362</u>

Dit voorstel dient nog te worden vastgesteld, maar vooruitlopend hierop is de voorgestelde bestemming saldo van baten en lasten reeds verwerkt in de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	Begroting		
	2016	2016	2015
<i>(in euro's)</i>			
Netto-omzet			
Omzet les gelden	42.943	44.750	42.093
Omzet collectieve les gelden	9.558	7.250	7.805
Ontvangen huur binnenmanege en kantine*	23.254	24.348	16.194
Ontvangen huur dienstwoning	3.640	3.652	3.645
Ontvangen stalhuur	3.588	4.000	2.912
	<u>82.983</u>	<u>84.000</u>	<u>72.649</u>

* Hierin (2015) is de afwikkeling met De Wildhoef over 2013-2014 verwerkt.

Subsidies van overheden (Gemeente Den Haag)

Subsidie vaste personeelslasten (ABBA/VL/1700)	41.123	41.000	41.123
Subsidie t.b.v. onderhoud	-	-	-
	<u>41.123</u>	<u>41.000</u>	<u>41.123</u>

De subsidie van de gemeente Den Haag is van structurele aard.

Giften

Ontvangen giften	61.800	-	9.350
Stichting Vrienden Madurodam Manage	62.400	-	5.000
Reclameborden	500	-	500
	<u>124.700</u>	<u>-</u>	<u>14.850</u>

Ingehuurde personeelslasten

De stichting heeft 1 personeelslid in dienst, de instructeurs worden ingehuurd op detachingsbasis.

Personeelsbestand	2016	2015
Instructeurs	3	3
Beheer	1	1
	<u>4</u>	<u>4</u>

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	2016	Begroting 2016	2015
<i>(in euro's)</i>			
Personeelslasten			
Personeelslasten	94.823	98.000	97.404
Vergoedingen vrijwilligers	2.490	2.500	3.310
	97.313	100.500	100.714
Overige lasten			
Paardenhouderij	25.115	36.400	27.086
Huisvestingskosten	34.534	24.000	18.964
Kantoorkosten	1.755	1.000	1.281
Overige kosten	20.592	4.700	37.741
	81.996	66.100	85.072
Paardenhouderij			
Voer- en strokosten	15.794	21.400	16.182
Dierenarts	3.205	4.400	4.984
Hoefsmid	3.125	3.200	3.305
Mestafvoer	300	3.500	300
Nieuwe Grondlaag	-	-	-
Weidegeld	1.844	1.800	1.798
Machine- en werktuigkosten	847	2.100	517
	25.115	36.400	27.086
Huisvestingskosten			
Gemeente Den Haag, erfpacht	4.119	4.300	4.094
Gas, water en elektra	14.429	7.000	6.726
Opstalverzekering	4.608	5.200	4.924
Onderhoud gebouwen	10.273	5.000	902
Belastingen gebouwen	1.105	2.500	2.318
Dotatie voorziening groot onderhoud	-	-	-
	34.534	24.000	18.964

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	2016	Begroting 2016	2015
<i>(in euro's)</i>			
Kantoorkosten			
Verzekeringen	715	-	243
Telefoon	1.040	1.000	1.038
	<u>1.755</u>	<u>1.000</u>	<u>1.281</u>
Overige kosten			
Accountantskosten	2.904	3.200	2.904
Kosten in verband met werving giften	6.638		
Overige algemene kosten	9.719	1.500	18.932
Bankkosten	558	-	479
Kosten website	773	-	1.167
Verkoopkosten/representatiekosten/lustrum	-	-	10.949
	<u>20.592</u>	<u>4.700</u>	<u>34.431</u>

Bezoldiging en financiële relaties bestuurders en toezichthouders
De bestuursleden van de stichting ontvangen geen vergoeding.

Den Haag, 28 april 2017

De heer G.E. Wassenaar	Voorzitter
De heer A.P.M. van Hoogenhuyze	Vicevoorzitter
Mevrouw M. Bal	Secretaris
De heer W. van der Marel	Penningmeester
De heer J.W.M. Borgsteede	Algemeen lid
De heer D.J. Bergkotte	Algemeen lid
De heer P.J. de Lange	Algemeen lid

Ter identificatie
geparafeerd door
Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs
Den Haag

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De verklaring van de onafhankelijke accountant treft u op de volgende bladzijde aan.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten te Den Haag gecontroleerd.

Identificatie

De gecontroleerde jaarrekening 2016 opgenomen in dit rapport op pagina 4 tot en met 19 van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten te Den Haag sluit met een balanstotaal per 31 december 2016 van € 562.380, een totaal lasten van € 189.164, een totaal baten van € 248.806 en een saldo van baten en lasten van € 69.362 over 2016.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de door het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten gekozen en beschreven waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 7 tot en met 10 van de jaarrekening. Tevens zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening opgenomen subsidies van de Gemeente Den Haag zijn besteed overeenkomstig de ASV, waarmee de rechtmatigheid van deze subsidies is vastgesteld.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT in de beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van de door het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten gekozen en beschreven waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 7 tot en met 10 van de jaarrekening, vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de door het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten gekozen en beschreven waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 7 tot en met 10 van de jaarrekening en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de door het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten gekozen en beschreven waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 7 tot en met 10 van de jaarrekening.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de door het bestuur van Stichting Paardrijden voor Gehandicapten gekozen en beschreven waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 7 tot en met 10 van de jaarrekening en in overeenstemming met de beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT).

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT in de Beleidsregels toepassing WNT.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten.

Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Voorts is onze controle uitgevoerd conform de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag opgestelde subsidievoorwaarden, opgenomen in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2015. Door de toepassing van dit protocol is door ons in het bijzonder onderzocht dat voor alle relevante, verantwoorde subsidiestromen de bepalingen in de vigerende Algemene Subsidieverordening van de gemeente Den Haag zijn nageleefd.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 28 april 2017

Masman Bosman
accountants & belastingadviseurs

Was getekend: M.S. Groeneveld MSc RA

Bestuursverklaring

Het bestuur van Stichting Paardrijden Gehandicapten te Den Haag verstrekt deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 met betrekking tot de gemeentelijke subsidie in het kader van de regeling Maatschappelijke Participatie 2016 toegekend met kenmerk ABBA/VL/1700.

Het bestuur erkent de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de subsidieverantwoording overeenkomstig de ASV en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk ABBA/VL/1700. Het bestuur verklaart de subsidieverantwoording conform deze vereisten te hebben opgemaakt.

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en in overeenstemming met de begroting en de ASV. Het bestuur verklaart dat alle ontvangen baten voor de activiteiten/ het project volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart stellig en zonder enig voorbehoud te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, lid 3 van ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Den Haag, 28 april 2017

De heer G.E. Wassenaar	Voorzitter
De heer A.P.M. van Hoogenhuyze	Vicevoorzitter
Mevrouw M. Bal	Secretaris
De heer W. van der Marel	Penningmeester
De heer J.W.M. Borgsteede	Algemeen lid
De heer D.J. Bergkotte	Algemeen lid
De heer P.J. de Lange	Algemeen lid